

دعای روز هجدهم

اللَّهُمَّ نَهْنِي فِيهِ لِبَرَكَاتِ أَسْحَارِهِ وَتَوَزَّ فِيهِ قَلْبِي بِضِيَاءِ أَنْوَارِهِ وَخُذْ بِكُلِّ أَعْضَائِي إِلَى اتِّبَاعِ أَثَارِهِ بِنُورِكَ يَا مُنَوِّرَ قُلُوبٍ الْعَارِفِينَ؛ خداوندا مرا در این روز برای برکات سحرها بیدار و متنبه ساز و دلم را به روشنی انوار سحر منور گردان و تمام اعضاء وجوارهم را برای آثار و برکات این روز مسخر فرما به حق نور جمال خود ای روشنی بخش دل های عارفان

فضیلت شب قدر

شب قدر در تعلیمات اسلامی از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است. اهمیت این شب عزیز به حدی است که بر اساس آیه اول سوره مبارکه قدر، در این شب، قرآن کریم در یک نزول دفعی به سینه مبارک پیامبر اکرم ﷺ نازل شده است. خداوند می فرماید: «لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ؛ شب قدر از هزار ماه بهتر است». ارزش شب قدر افضل از ارزش هزار ماه است؛ و هزار ماه برابر با حدود هشتاد سال، یعنی عمر طبیعی یک انسان است. یعنی عبادت در این شب با ارزش تر از عبادت یک عمر است.

در شب قدر جبرئیل همراه با ملائکه مقرب خدا که تعداد آنها معین نشده و شاید چندین میلیون باشند، نازل می شوند و مقدرات انسان ها را به خدمت امام معصوم حضرت ولی عصر (عج) تقدیم می دارند. به عبارت دیگر، در شب قدر است که انسان می تواند مقدرات خویش را در یک پرونده درخشان برای سال آینده خود تهیه کند و نام خود را در طومار سعادت مندان و ارادت مندان حضرت ولی عصر (عج) به عنوان یک شیعه ثبت نماید. «تَنْزِلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ» بیان کننده چنین مفهومی است. تعیین مقدرات هر انسانی به دست خود او است. «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ؛ ای مردم بی تردید ستم های شما به زیان خودتان است». در شب قدر اگر کسی به راستی توبه کند و یک شرمندگی درونی و حالت خجالت زدگی برای او پیش آید و از خداوند خیر دنیا و آخرت را بخواهد، پرونده درخشانی که پس از توبه گشوده می شود، زمینه سعادت وی را فراهم می آورد و امام زمان (عج) این تقدیر را تأیید می نمایند.

از کتاب روزه، سلوک پرهیزکاران، آیت الله حسین مظاهری

خاطره ای از «شهید مهدی باکری»؛ فرمانده لشکر ۳ عاشورا

فکش اذیتش می کرد. دکتر معاینه کرد و گفت «فردا بیا بیمارستان». باید عکس می گرفت. عکسش که آماده شد، رفتیم دکتر ببیند. وسط راه غییش زد. توی راهروهای بیمارستان دنبالش می گشتیم. دکتر داشت می رفت. بالاخره پیداش کردم. یک نفر را کول کرده بود داشت از پله ها می برد بالا.

یک پیرمرد را. کتاب باکری، انتشارات روایت فتح

توصیه های آسمانه

رسول خدا ﷺ در یکی از وصایای خود به ابوذر فرمود:

«ای ابادر! پیش از آن که مورد محاسبه قرار گیری به حساب خود رسیدگی کن، زیرا این کار حساب قیامت تو را آسان می کند و قبل از آن که تو را ارزیابی کنند خود را ارزیابی کن و خویش را برای روز قیامت که در آن روز هیچ چیز پنهان نمی ماند، آماده کن ... ای ابادر! هیچ کس از پرهیزکاران محسوب نمی شود، جز این که نفس خود را محاسبه کند، سخت تر از حساب رسی شریک از شریک خود، تا در نتیجه این محاسبه بداند که خوردنی ها و نوشیدنی ها و پوشیدنی هایش از کجاست. آیا از حلال به دست آورده است یا از حرام. ای ابادر! کسی که به قوانین و مقررات الهی اعتنا نکند و پروا نداشته باشد که از چه راهی مال کسب می کند، خدا هم باک ندارد که از چه راهی او را وارد جهنم کند».

محمدرضا مهدوی کنی، نقطه های آغاز در اخلاق اسلامی، ص ۳۶۲

احکام روزه

از آنجا که مبتلایان به مرض قند مجبورند هر روز یک یا دو بار آمپول انسولین تزریق کنند و نباید در وعده های غذایی آن ها تأخیر و فاصله بیفتد، زیرا باعث پائین آمدن میزان قند خون و در نتیجه نوعی تشنج و بیهوشی می شود، لذا گاهی پزشکان به آن ها توصیه می کنند که در روز چهار نوبت غذا بخورند، خواهشمندیم نظر شریف خود را درباره روزه این افراد بیان فرمایید.

اگر بدانند که خودداری از خوردن و آشامیدن از طلوع فجر تا غروب، به آنان ضرر می رساند یا خوف ضرر داشته باشند، روزه گرفتن بر آن ها واجب نبوده و بلکه جایز هم نیست.

اجوبة الاستفتاءات مقام معظم رهبری

شرایط درک بهتر شب قدر (۱)

۱. توجه

است. آن فرد رفت و تا صبح خوابید و صبح که از خواب بیدار شد، قدری تأمل کرد و گفت: راستی این عالم بزرگ چه توصیه خوبی به من کرد. اگر تا صبح بیدار می ماندم، معلوم نبود چه گناهایی از من صادر می شد. بنابراین، احیاء باید همراه با توجه به حضرت حق باشد، نه همراه با غیبت و تهمت و معصیت.

۳. اهمیت به نماز و قرائت قرآن

در شب های قدر، به اندازه توان باید نماز خوانده شود. صد رکعت نماز در اعمال این شب ها وارد شده است. انس با قرآن و قرائت قرآن هم که مورد تأکید ویژه می باشد و نباید از آن غافل بود. پیامبر اکرم (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و ائمه طاهرين (عَلَيْهِمُ السَّلَام) بسیار سفارش فرموده اند که قرآن بخوانیم و در پناه آن، خود را حفظ کنیم. رابطه با خدا، انسان را از شر شیاطین انس و جن و حتی نفس، حفظ می کند. رابطه مداوم با قرآن برای سیر و سلوک بسیار مفید است، موجب عاقبت به خیری و تأمین آتیه می شود، برای رفع گرفتاری ها و مشکلات کارگشاست و برای تأمین یک زندگی آرام و مطمئن، سودبخش است.

کتاب روزه، سلوک پرهیزکاران، آیت الله مظاهری

اول توجه دادن دل به این که این شب چه شب با عظمتی است. در شبی که خداوند به ملائکه می گوید: بروید و فریاد برنید آیا بنده حاجت مند و گرفتار و گناه کاری هست که به برکت این شب او را مورد مغفرت قرار دهیم؟ توجه به این نکته لازم است که عبادت در این شب از یک عمر عبادت مخلصانه در ایام عادی برتر است. فراموش نشود که در این شب، مقدرات انسان ها رقم می خورد و سرنوشت خود را به نیکی مبدل سازد. توجه داشتن و غافل نبودن اولین گام در سیر و سلوک است. استاد بزرگوار ما علامه طباطبائی^{۱۰} هنگام جان دادن این جمله را مرتب تکرار کردند و از دنیا رفتند: توجه، توجه، توجه.

۲. احیاء و شب زنده داری

احیاء شب برکات فراوانی دارد، ولی باید توجه داشت که این بیدار ماندن، همراه با گناه نباشد. در این صورت، خواب بهتر است. نقل می کنند ظالمی نزد یکی از علمای اصفهان آمد و پرسید: در شب قدر، کدام عبادت برای من بهتر است؟ آن عالم گفت: برای تو خواب بهتر

اهمیت استغفار

استغفار، یعنی طلب مغفرت و آمرزش الهی برای گناهان. این استغفار اگر درست انجام گیرد، باب برکات الهی را به روی انسان باز می کند. گناه، میان ما و رحمت و تفضلات الهی، حجاب می شود. استغفار، این حجاب را برمی دارد و راه رحمت و تفضل خدا به سوی ما باز می شود. این، فایده استغفار است.

خود استغفار، در واقع جزیی از توبه است. توبه هم یعنی بازگشت به سوی خدا. بنابراین، یکی از ارکان توبه، استغفار است؛ یعنی طلب آمرزش از خدای متعال. این، یکی از نعمت های بزرگ الهی است. یعنی خداوند متعال، باب توبه را به روی بندگان باز کرده است، تا آن ها بتوانند در راه کمال پیش بروند و گناه زمین گیرشان نکند؛ چون گناه، انسان را از اوج اعتلای انسانی ساقط می کند. هر کدام از گناهان، ضربه ای به روح انسان، صفای انسانی، معنویت و اعتزاز روحی وارد می آورند و شفافیت روح انسان را از بین می برند و آن را کدر می کنند. گناه، آن جنبه معنوی را که در انسان است و مایه تمایز انسان با بقیه موجودات این عالم ماده است، از شفافیت می اندازد و او را به حیوانات و جمادات نزدیک می کند.

گناهان در زندگی انسان، علاوه بر این جنبه معنوی، عدم موفقیت هایی را نیز به بار می آورند. بسیاری از میدان های تحرک بشری وجود دارد که انسان به خاطر گناهایی که از او سرزده است، در آن ها ناکام می شود. این ها البته توجیه علمی و فلسفی و روانی هم دارد؛ صرف تعبد یا بیان الفاظ نیست.

در دعای وداع ماه مبارک رمضان - که دعای ۴۵ صحیفه سجادیه است - امام سجاد (عَلَيْهِ السَّلَام) به ذات مقدس ربوبی عرض می کند: «أَنْتَ الَّذِي فَتَحْتَ لِعِبَادِكَ بَاباً إِلَى عَفْوِكَ؛ تو آن کسی هستی که به روی بندگان دری به عفو خودت باز کردی»؛ «و سَمَّيْتَهُ التَّوْبَةَ؛ و اسم آن باب را باب توبه گذاشتی»؛ «وَجَعَلْتَ عَلَى ذَلِكَ الْبَابِ دَلِيلاً مِنْ وَحْيِكَ لِئَلَّا يَضِلُّوا عَنْهُ؛ و یک راهنما هم از قرآن و وحی برای این در گذاشتی تا بندگان تو این در را گم نکنند.» بعد از جملاتی می فرماید: «فَمَا عُذْرُ مَنْ أَغْفَلَ دُخُولَ ذَلِكَ الْمَنْزِلِ بَعْدَ فَتْحِ الْبَابِ وَ إِقَامَةِ الدَّلِيلِ؛ انسان، دیگر عذرش چیست که از این در گشوده و از این مغفرت الهی، استفاده نکند! راه مغفرت الهی هم، استغفار - یعنی طلب مغفرت - است».

پیامک های شب قدر

الهی آن شب که همه قرآن به سر می کنند ما را توفیق بده قرآن را به دل کنیم

ز مردم دل بکن یاد خدا کن
در آن حالت که اشکت می چکد گرم
خدا را وقت تنهایی صدا کن
غنیمت دان و ما را هم دعا کن